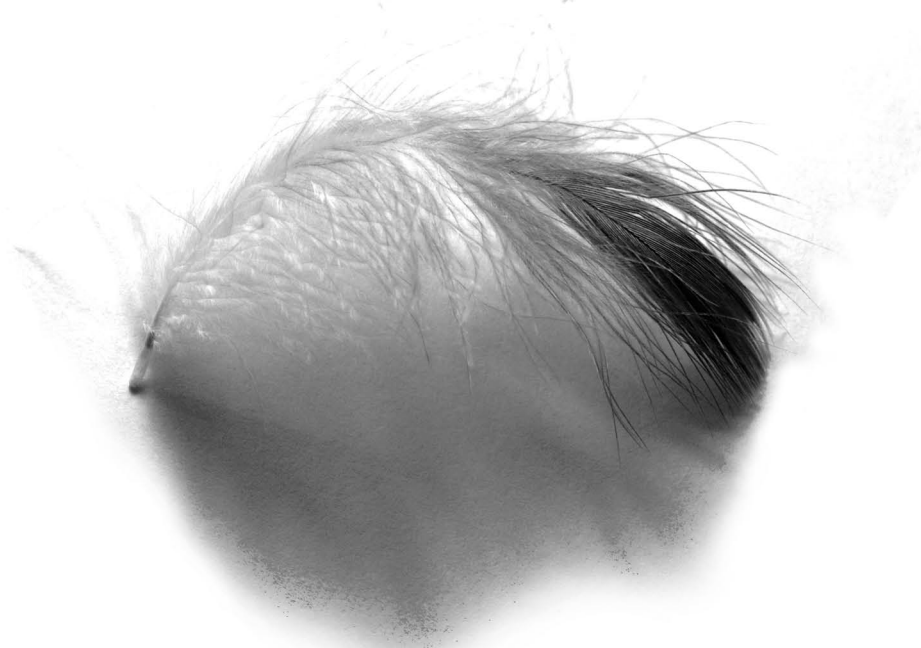

*Les ales
d'Àngel Vidal*

J o a n M . M o n j o

Edicions del Bullent

II

ALGUNS DELS MEUS PRIMERS RECORDS

Tinc antics records servats en la caixa de la memòria. Com tants i tants altres. Són boirosos, però a l'ensem, clars. Aquest bolic són els meus primers records.

Què devia tenir jo? Tres? Quatre? Cinc anys? Amb certesa no ho sé, però més o menys devia tenir aqueixa edat.

El cas és que era ben petit.

Recorde que en una determinada ocasió em trobava amb un grup d'amics al voltant d'un bassal. Entre ells hi havia Gabrieleta, la filla del carnisser. Era rossa, de pell quasi tan blanca com la llet. Feia olor de greix fresc. Jugàvem amb unes fulles de plàtan seques. Probablement devia ser a la tardor perquè es tractava d'un dia ben gris. Dèiem que les fulles eren vaixells de pirates, i els fèiem viatjar per mars i costes existents solament en la nostra immensa imaginació.

En un moment donat d'aquell joc, no recorde ben bé per quina raó, la filla del carnisser agafà un grapat de fang i me'l va llançar a la cara.

No li vaig tornar el colp. Probablement no en vaig tenir temps, perquè escapà de seguida.

Em sentia la cara i els ulls reblits de terra i aigua. No veia res. Plorant, recorde que vaig anar cap a casa a cercar la mare.

També tinc a la memòria que amb Daniel –un dels meus cosins–, anava pels bancals que voltaven Dénia a cercar nius de cadernereres i altres espècies d'ocells.

Ell tenia vora deu anys més que jo.

Quan eren petits i encara eren al niu, Daniel engabiava els ocells amb una tela metàl·lica. En ser més grandets, se'ls enduia a casa i els posava en una gàbia. De vegades arribava a tenir-ne tants, que fins i tot en venia als coneguts.

Daniel tenia un cobert del pati de sa casa ple de gàbies amb ocells.

En una ocasió, com que l'acompanyava diàriament en eixir del col·legi, va regalar-me una de les cries.

–Tingues compte d'ella..., eh?

–Ja ho crec! –li vaig dir ple de content.

Era petit, molt petit encara. Tenia una gran boca i a penes plometes. Me'l vaig endur a casa. En un principi estava molt content. No havíem tingut mai cap ocell a casa.

Li vaig posar de nom Lleó. Sí, ja sé que no és un nom gaire apropiat per a una cadenera tan diminuta com aquella. Però si la vaig batejar amb aquell

nom, va ser justament perquè feia uns anys havíem tingut un gos anomenat així: Lleó. Tots els de casa havíem volgut molt aquell pastor alemany, gran i mansoi. Com que el gos havia mort, vaig posar a l'ocell el nom del ca, en record seu.

Ja he dit que en un principi estava molt content de la meua cadenera, Lleó. Doncs bé, recorde que tres jorns més tard, en anar a donar-li el menjar abans d'anar-me'n al col·legi, la vaig deixar escapar.

Sí, vaig obrir la porteta de la gàbia i li vaig dir:

–Lleó..., mai no has estat lliure... Doncs sigues-ho ara..., vés-te'n a recórrer les selves de l'horta...

Al moment vaig veure-la allunyar-se de mi.

Més tard, als meus germans, als pares i a Daniel els vaig dir que havia escapat sense voler, en anar a canviar-li l'aigua.

Jo, dins meu, sabia que allò que els deia era una mentida tan grossa com un elefant. Malgrat això, em trobava molt satisfet d'haver actuat d'aquesta manera. Per bé que aleshores no sabia exactament per quina raó ho havia fet..., ara, molts anys després de tot allò, ja ho sé; o crec saber-ho...

Daniel era, per a mi, una espècie d'enemic declarat de qualsevol espècie d'ocell.

Encara tinc ben present que en els nostres passeigs pels camins de l'horta, el meu cosí sempre duia un tirador. Quan es presentava l'ocasió, llançava pedres als ocells.

Amb gomes roges de bicicleta i amb un tros de couro gairebé negre, em va fer un tirador.

Com Daniel, també jo els tirava pedres. Però, quan deixava anar una pedra, sempre tenia al pit un ai, com si alguna cosa se m'esgarrés dolorosament a vora el cor. Perquè aleshores ja m'adonava que realment no volia matar cap ocell.

La veritat és que era ben difícil de tombar, d'aquesta guisa, algun dels animalons tan plens de vida que anaven fent botets de branca en branca d'arbre.

Un matí de diumenge, a cosa de migdia devia ser, Daniel va matar-ne un.

Era una cadenera.

Recorde que estava aturada en la bardissa d'un bancal de llimeres. Feia uns botets curts.

Daniel posà una pedra al couro del tirador.

Tancant l'ull dret i traient un poc la llengua, atinà.

Vam veure com queia el petit ocell a la part de darrere de la bardissa. Cap a l'interior de l'hort.

Ell cridà triomfalment. Corregué cap a la presa. Recorde que jo resava demanant al Nostre Senyor que hagués errat aquell tret.

Però no.

El vaig veure tornar joiós, amb la peça entre les mans.

–Jas..., dus-lo tu... –va dir-me–. A veure si en podem matar més... –afegí.

Recorde aquell boliquet de plomes a les meues mans. Feia mig minut era ple de vida; ara tenia el cap desfet del colp. S'hi deixava veure un grumoll de sang encara fresca.

«Com les persones..., aniran les cadeneres també al cel? I els gossos?», vaig demanar-me.

Tinc encara al record la imatge d'aquell cos. I la sensació que em produí: per a mi era com una pedra calenta pel sol de l'estiu. Vaig pensar si seria Lleó aquell ocell immòbil, i li vaig demanar:

–És una cadenera?

–És clar! –va fer ell.

–Segur?

–Sí... És clar.

–Com la que em regalares...

–Igual! A més..., per què m'ho preguntes?

–No. Per res...

En silenci vam continuar caminant.

Dins meu vaig sentir que aquella cadenera que duia morta a les mans era possiblement Lleó. O potser sa mare, o algun germà seu. O el seu cosí, o potser el seu oncle.

Recorde que si hagués estat per mi, hauria plorat com fan en les pel·lícules d'amor. Però no vaig fer-ho, perquè Daniel sempre m'havia dit que els homes valents no ploraven mai.

I no vaig plorar.

Però el cas és que en aquella i en altres ocasions,

sentia que, quan es feia mal a un ocell qualsevol, se'm feia a mi un gran dolor.

Aleshores no sabia la causa d'això, el perquè. Ara sí. I em dic, molts anys després de tot allò, que potser ho sentia perquè –ja ho veureu– jo mateix tenia alguna cosa d'ocell... Ja us he dit que tinc ales...

Però aleshores encara no ho sabia. En aquells anys encara no sabia res de la meua condició. Perquè no tenia les ales que m'acompanyarien la resta de la meua vida; o bé perquè aleshores encara les ignorava tan sols...